

Grupul Băncii Mondiale

Hyun Kyong Lee

Telefon: +1 202 473 8725

E-mail: hlee9@worldbank.org

PwC

Mike Ascolese

Tel: +1 646 471 8106

E-mail:

mike.ascolese@us.pwc.com

Fișă cu date

Publicația *Paying Taxes 2015*: Tablou global Constatări globale și regionale: Asia Centrală și Europa de Est

Publicația *Paying Taxes (Achitarea Impozitelor)* este un raport comun publicat anual de PricewaterhouseCoopers (PwC) și Grupul Băncii Mondiale. În acest an se marchează cel de al nouălea an de publicare. Raportul se bazează pe indicatorul *Paying Taxes (Achitarea Impozitelor)* al Grupului Băncii Mondiale elaborat în cadrul proiectului *Doing Business (Mediul de Afaceri)* și pe o analiză și un comentariu al companiei PricewaterhouseCoopers (PwC).

Indicatorul *Paying Taxes* măsoară sistemele de impozitare din punct de vedere al conformării unei companii interne cu diferitele legi și regulamente fiscale din 189 de țări din întreaga lume. Compania - obiect al studiului de caz - reprezintă un mic producător de dimensiuni medii și un vânzător cu amănuntul, cu referire la care se fac anumite ipoteze specifice, aleasă în mod special pentru a se asigura faptul că activitatea sa poate fi identificată cu, și poate fi obiect de comparare, la nivel mondial.

Proiectul *Doing Business*, reprezintă o publicație anuală a Grupului Băncii Mondiale, prin care se măsoară reglementările de afaceri din 189 de țări, și prin care se efectuează colectarea datelor cu privire la plata impozitelor timp de zece ani. În afară de plata impozitelor, proiectul *Doing Business* asigură măsurări ale reglementărilor din alte nouă domenii: inițierea unei afaceri, obținerea permiselor de construcție, obținerea energiei electrice, înregistrarea proprietății, obținerea creditelor, protecția micilor investitori, tranzacții comerciale transfrontaliere, executarea contractelor și soluționarea insolvenței. Prin intermediul acestora se face, de asemenea, analiza reglementării pieței forței de muncă.

Indicatorul *Paying Taxes* acoperă costul impozitelor suportate de către compania obiect al studiului de caz și povara administrativă a firmei, care urmează să respecte conformarea fiscală. Ambele sunt importante pentru o afacere. Acestea sunt măsurate cu ajutorul a trei sub-indicatori: rata totală de impozitare (costul tuturor impozitelor suportate, ca % din profitul comercial), timpul necesar pentru a se conforma la impozitele principale (impozitul pe profit, impozitul pe venit și contribuțiile obligatorii și impozitele pe consum) precum și numărul de plăți fiscale.

Indicatorul *Paying Taxes* măsoară toate impozitele și contribuțiile obligatorii de stat de orice nivel (federal, de stat, sau local), care se aplică față de afacerile standardizate. Sub-indicatorul *Rata Totală de Impozitare* măsoară costul impozitelor și contribuțiilor suportate de companie, care afectează starea financiară a companiei. Impozitele incluse în raportul dat pot fi împărțite în 5 categorii: impozitul pe profit, contribuțiile sociale și impozitul pe venit plătite de angajator (care includ toate contribuțiile obligatorii, chiar și acelea achitate unei entități private, cum ar fi un fond facultativ de pensii), impozitele pe proprietate, impozitul pe cifra de afaceri și alte impozite (cum ar fi impozitele locale și taxele auto). Ceilalți doi sub-indicatori - cu referire la timpul necesar pentru a se conforma și numărul de plăți - servesc pentru măsurarea impozitelor

suportate și impozitelor colectate ceea ce înseamnă că includ impozitele și contribuțiile reținute sau colectate, cum ar fi impozitul pe vânzări sau taxa pe valoarea adăugată (TVA).

Anul acesta s-au făcut unele modificări ale metodologiei folosite pentru derivarea sub-indicatorilor *Paying Taxes* și clasamentului. Aceste modificări s-au făcut ca răspuns la cerința ca datele să rămână actuale, ca să se ia în considerare posibilele diferențe din sistemul fiscal din economiile mai mari, incluse în studiu, și ca să se reflecte mai adecvat îmbunătățirile efectuate în implementarea reformelor:

1. S-a făcut actualizarea la valorile anului 2012 a cifrelor veniturii național brut pe cap de locuitor (GNIpc) folosite în elaborarea situației financiare în studiul de caz pe baza valorilor anului 2005, care au fost utilizate până la elaborarea publicației anului 2014. Acest lucru s-a făcut pentru a se asigura că rezultatele *Paying Taxes* reflectă circumstanțele economice actuale ale economiilor din țările incluse în studiu.
2. În al doilea rând, în trecut, în cadrul studiului se presupunea întotdeauna că compania – subiect al studiului de caz - este amplasată într-un oraș de afaceri cu cea mai mare populație și acest lucru făcea posibil ca în cazul multor economii mai mari să existe diferențe semnificative între sistemul fiscal al aceluși oraș și cel al altor orașe mari din alte țări. Din aceste considerente, în anul acesta, s-au colectat datele pentru al doilea cel mai mare oraș de afaceri din unsprezece țări, cu o populație de peste 100 de milioane de oameni pentru a se admite această posibilitate și pentru a oferi un tablou mai reprezentativ al sistemului de impozitare al acestor economii mai mari.
3. În cele din urmă, clasamentul *Paying Taxes* se bazează în prezent, mai degrabă, pe măsura Distanței față de Frontieră (DTF) elaborată de Grupul Băncii Mondiale, decât pe simpla distribuție per centilă. Utilizarea măsurii DTF presupune că după introducerea *Doing Business 2008* performanța fiecărei economii este evaluată, mai degrabă, în raport cu cea mai proastă și cea mai bună performanță înregistrată în fiecare sub-indicator în toate economiile țărilor, decât în raport cu alte economii. În determinarea celei mai proaste performanțe se folosește per centila 95 și datelor neaccesibile li se atribuie același scor DTF ca și în această per centilă 95. Beneficiul așteptat de la această schimbare constă în faptul că economiile țărilor pot aprecia acum cât de mult au progresat în ceea ce privește cele mai bune practici, lucru care se consideră a fi mai util decât simpla atestare a clasamentului economiei unei țări în baza unei simple distribuții per centilă într-un anumit an. Ca și în anii precedenți, după introducerea *Doing Business 2008*, valoarea minimă a Cotei Totale de Impozitare, care poate fi luată în calculul clasamentului ("frontiera"), este setată a fi per centila a 15-a din Cota Totală de Impozitare a tuturor economiilor țărilor. Economiiile cu o valoare a Cotei Totale de Impozitare sub acest nivel nu se vor plasa mai aproape de frontieră decât o economie cu Cota Totală de Impozitare egală cu această valoare. Mai mult ca atât, la scorul DTF a Cotei Totale de Impozitare se aplică o transformare neliniară.

Mai jos urmează principalele teme și constatări:

- Cota Totală de Impozitare În medie, în 2013 companiei subiect al studiului de caz iau trebuit 264 de ore pentru a se conforma cu impozitele sale. Aceasta a făcut 25,9 plăți și a plătit o Cota Totală de Impozitare de 40,9%.
- În continuare în studiul se arată că impozitul pe profit este doar o parte a tabloului atunci când se examinează contribuția afacerii respective la finanțele publice. Impozitul pe profit (și alte impozite) reprezintă doar 12% din plăți, 27% din timp și 40% din Cota Totală de Impozitare.
- Toți cei trei indicatori *Paying Taxes* au scăzut în mod constant pe durata studiului, fapt care indică că guvernele au implementat reforme cu scopul de a ușura plata impozitelor și a diminua povara pentru afaceri și pentru țară.

- În timpul crizei financiare ritmul reformei s-a accelerat, apoi a încetinit în ultimii ani, dar îmbunătățirea a continuat. Începând cu anul 2004 au fost înregistrate 379 de reforme menite să faciliteze o mai ușoară și mai puțin costisitoare plată a impozitelor; 105 din aceste reforme se referă la depunerea documentelor și efectuarea plăților în formă electronică.
- În Africa continuă efectuarea reformelor, în timp ce în America de Sud progresul este mai puțin evident. În America de Sud, în prezent, se atestă cea mai mare durată medie a timpului de conformare și cea mai mare Cota Totală de Impozitare.
- În 2013, Cota Totală de Impozitare a continuat să scadă cu 1,3 puncte procentuale, în timp ce timpul mediu de conformare a scăzut cu 4 ore între 2012 și 2013. În aceeași perioadă numărul de plăți a scăzut cu 0,8.
- Înlocuirea a taxelor pe vânzările în cascada cu TVA în Gambia au provocat anul acesta cea mai semnificativă mișcare în ceea ce privește cota totală de impozitare. Chiar dacă se exclude această reformă, cota totală de impozitare se încadrează în 0,2 puncte procentuale, alcătuită dintr-o creștere a impozitelor pe profit de 0,1 puncte procentuale și o scădere a "altor" impozite de 0,3 puncte procentuale.
- Diapazonul fiecărui sub-indicator în 2013 este foarte mare:
 - a) Numărul de plăți variază de la 3 în Hong Kong SAR, China și Arabia Saudită la 71 în Republica Bolivariană Venezuela;
 - b) Timpul de conformare este cel mai mic în Emiratele Arabe Unite, unde este nevoie de 12 ore pentru a te ocupa de impozitele aplicate, care sunt toate impozite pe venit. În Brazilia este nevoie de cel mai mare număr de ore. Acolo este nevoie de 2600 ore, sau mai mult de un an de lucru al unei persoane cu normă întreagă, din care mai mult de jumătate din acest timp să fie cheltuit pentru activități ce țin de impozitele pe consum;
 - c) Cea mai mică Cota Totală de Impozitare o are FRU Macedonia, unde impozitele pe profit constituie cea mai mare parte din cota de 7,4%. În 2013 cea mai mare Cota Totală de Impozitare o au Insulele Comore, unde aceasta constituie 216,5%.
- Pe parcursul celor zece ani de studiu, proporția Cotei Totale de Impozitare atribuite impozitelor pe profit a devenit foarte similară cu proporția care rezultă din impozitele pe forța de muncă. Impozitul pe profit reprezintă în prezent aproape 40% din total, taxele pe muncă reprezintă puțin peste 39% și alte taxe reprezintă 21%.
- Pe parcursul celor zece ani de studiu sub indicatorii de conformare s-au îmbunătățit în mare parte pe seama taxelor pe muncă.
- Impozitele pe consum au fost în mod constant cele mai consumatoare de timp, deși impozitele pe forța de muncă și contribuțiile sociale au solicitat aproape la fel de mult timp. Impozitul pe profit a solicitat întotdeauna cea mai mică durată de timp. Începând cu anul 2004 timpul necesar pentru a se conforma cu impozitele pe muncă a scăzut cu 23 de ore iar în cazul impozitelor pe consum reducerea este de 21 de ore și 15 ore pentru impozitul pe profit.
- Cel mai mare număr de plăți a venit, în mod constant, pe seama "altor" impozite, iar impozitele pe profit au fost acelea care au nevoie de cel mai mic număr de plăți. Începând cu anul 2004, plățile fiscale pe forța de muncă au scăzut cu 3,5 plăți, alte impozite cu 3,1 plăți și impozitele pe profit cu doar 1,2 plăți.
- De la începutul perioadei acoperite de prezentul studiu Asia Centrală și Europa de Est continuă să fie regiunea cea mai rapid reformatoare, cu un accent major pe îmbunătățirea sistemelor administrative. Ambii sub-indicatori de conformare indică cele mai mari valori

medii de scăderi din toate regiunile. În anul acesta toți cei trei sub-indicatori sunt sub valoarea medie din lume.

- Regiunea cu cel mai înalt cost mediu al impozitării este în prezent America de Sud, acesta atingând valoarea de 55,4% iar regiunea cu cel mai mic cost este Orientul Mijlociu, unde media este de 24,0%. Pe parcursul ultimilor zece ani cele mai mari scăderi a Cotei Totale de Impozitare au avut loc în Africa (cu 22,5 puncte procentuale), Asia Centrală și Europa de Est (cu 20.8 puncte procentuale) și în Orientul Mijlociu (cu 15,4 puncte procentuale).
- Cel mai mare număr de ore necesare pentru conformare constituie 620 de ore și este caracteristic Americii de Sud iar cel mai mic constituie 160 de ore și este caracteristic Orientului Mijlociu.
- Cele mai multe plăți, 36.2, sunt realizate în Africa, urmată de America Centrală și Caraibe cu 33,8. Cele mai puține plăți se fac în America de Nord unde o companie trebuie să facă doar 8,2 plăți pentru a se conforma. Acest lucru se datorează în mare parte capacității companiilor de a depune documentele și de a efectua plățile impozitelor on-line.
- Orientul Mijlociu este pe departe sub mediile lumii în ceea ce privește toți sub-indicatorii, deși Asia-Pacific, Asia Centrală și Europa de Est și America de Nord au, de asemenea, toți indicatorii sub media mondială.
- 43% din economiile țărilor incluse în studiu au implementat deja sistemul electronic de depunere a documentelor și de efectuare a plății impozitelor pentru cel puțin un tip de impozit, utilizat de majoritatea companiilor. Și mai multe economii dispun de sisteme electronice de depunere a documentelor sau de achitare a impozitelor, dar acestea sunt folosite de mai puțin de jumătate din companii.

Detalii cu privire la regiuni – Asia Centrală și Europa de Est¹

- În mediu, în 2013, în cazul regiunii Asia Centrală și Est Europa, companiei care a efectuat studiul de caz iau trebuit 245 de ore pentru a se conforma cu impozitele sale. Ea a făcut 23,3 de plăți și a achitat o medie a Cotei Totale de Impozitare de 34,7%.
- Asia Centrală și Europa de Est continuă să fie cel mai mare reformator de la începutul studiului. Economiiile țărilor din această regiune au obținut cea mai mare scădere a sub-indicatorilor timpului de conformare (231 ore) și a numărului de plăți (32.3 plăți). Regiunea indică cea mai mare scădere a Cotei Totale de Impozitare medii după Africa (20.8 puncte procentuale) și în prezent toți sub-indicatorii regiunii date sunt sub media mondială.
- O Cotă Totală de Impozitare medie de 34.7%, indicată de această regiune, este în prezent semnificativ sub media mondială de 40.9% și este cea de a doua cea mai scăzută cotă dintre toate regiunile după Orientul Mijlociu.
- Începând cu anul 2004, impozitele pe forța de muncă au reprezentat în mod constant aproximativ jumătate din valoarea cotei totale de impozitare medii din regiune. Proportia a crescut treptat de la 48% în 2004 la 54% în 2013, în timp ce Cota Totală de Impozitare a "altor impozite" a scăzut mult mai rapid decât Cota Totală de Impozitare pe forța de muncă.
- Reducerea între 2012 și 2013 a Cotei Totale de Impozitare medii cu 3,2 puncte procentuale în regiune a fost determinată de reformele efectuate în Uzbekistan și Armenia.
- Impozitele pe muncă și contribuțiile obligatorii în aproape toate economiile țărilor din regiunea dată reprezintă o parte semnificativă din Cota Totală de Impozitare. După efectuarea reformelor în Uzbekistan, în prezent doar în Tadjikistan impozitele "de alt gen" au rămas să constituie cea mai importantă contribuție la cota totală de impozitare.
- Timpul mediu de conformare de 245 de ore, caracteristic pentru această regiune, este cu 19 ore mai mic decât media mondială de 264 de ore. Acesta se distribuie aproape egal între cele trei impozite principale.
- Începând cu anul 2004 timpul necesar pentru a se conforma obligațiilor fiscale a scăzut cu 49%. Timpul pentru a se conforma cu impozitele pe consum a scăzut mai mult de jumătate din 2004. Și timpul necesar pentru a se conforma cu impozitul pe profit și impozitul pe forța de muncă a scăzut în mod semnificativ, cu 46% și respectiv 43%.
- În cazul a 7 din 19 economii a țărilor din regiune timpul de conformare depășește mărimea medie mondială și doar în Bosnia și Herțegovina acesta depășește 400 de ore (timp de zece săptămâni).
- Sub-indicatorul din regiune cu referire la numărul de plăți în mărime de 23.3 este în prezent, pentru prima dată, mai mic decât media mondială de 25.9.
- Începând cu 2004 numărul de plăți a scăzut în fiecare an, cu o reducere totală de aproximativ 32 de plăți. Această scădere este de aproape trei ori mai mare decât a oricărei alte regiuni, în pofida faptului că în 2004 regiunea avea cel mai mare număr de plăți.
- În cazul a 9 economii, din cele 19 țări din regiune, sub-indicatorul cu referire la plăți este mai mare decât media mondială. Toate economiile țărilor din regiune, cu un sub-indicator cu referire la plăți sub media mondială, dețin sisteme electronice de depunere a documentelor și efectuare a plăților, care se utilizează de majoritatea companiilor.

¹ În analiza noastră sunt incluse economiile următoarelor țări: Asia Centrală și Europa de Est: Albania; Armenia; Azerbaidjan; Belarus; Bosnia și Herțegovina; Georgia; Israel; Kazahstan; Kosovo; Republica Kârgâzstan; Macedonia, Fosta Republică Iugoslavă; Moldova; Muntenegru; Federația rusă; Serbia; Tadjikistan; Turcia; Ucraina; Uzbekistan

- Utilizarea în cadrul regiunii a sistemelor electronice de depunere a documentelor și de efectuare a plăților impozitului pe profit, TVA, impozitului pe venit a persoanelor fizice și a tuturor contribuțiilor sociale a constituit factorul cheie în diminuarea timpului de conformare.

Pentru mai multe informații despre seria de rapoarte *Doing Business* vizitați www.doingbusiness.org.

Pentru mai multe informații despre studiul *Paying Taxes*, vizitați: www.pwc.com/payingtaxes .

Despre seria de rapoarte *Doing Business* (*Desfășurarea Afacerilor*)

În raportul anual al Grupului Băncii Mondiale *Doing Business* se face analiza reglementărilor aplicate față de întreprinderile unei economii pe parcursul ciclului de viață a acestora, inclusiv a inițierii și a funcționării afacerii, comerțului transfrontalier, plății impozitelor și soluționării insolvenței. Clasamentele dedicate ușurinței de desfășurare a afacerilor se bazează pe distanța față de scorul de frontieră pentru 10 teme și acoperă 189 de economii. *Doing Business* nu măsoară toate aspectele funcționării mediului de afaceri care contează pentru firme și investitori. De exemplu, nu măsoară calitatea managementului fiscal, alte aspecte ale stabilității macroeconomice, nivelul de calificare a forței de muncă, sau rezistența sistemelor financiare. Constatările din acest raport au stimulat dezbateri de politici în întreaga lume și au contribuit la creșterea cercetărilor cu privire la modul în care reglementarea la nivel de firmă se răfrânge asupra rezultatelor economice din întreaga economie. În fiecare an, echipa responsabilă de raport lucrează întru îmbunătățirea metodologiei și a colectării datelor, analiza și produsul acestora. Pe parcursul anilor proiectul a beneficiat de feedback-ul de la mai multe părți interesate. Urmărind obiectivul cheie de a oferi o bază obiectivă de înțelegere și de îmbunătățire a cadrului local de reglementare a mediului de afaceri din întreaga lume, proiectul efectuează evaluări riguroase în vederea asigurării calității și eficacității acestui mediu. Raportul din acest an marchează cea de a 12-a ediție a seriei de rapoarte globale *Doing Business*. Pentru mai multe informații despre rapoartele *Doing Business*, vă rugăm să vizitați doingbusiness.org și să alăturați nouă pe doingbusiness.org/Facebook.

Despre PwC:

Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și persoanele fizice să creeze valoarea adăugată spre care tind. Suntem o rețea de firme din 157 de țări, cu un personal de peste 195 000 de oameni, care s-au angajat să asigure calitatea în domeniul serviciilor de asigurare, fiscale și de consultanță. Vizitați-ne la www.pwc.com pentru a afla mai multe informații și a ne spune ce contează pentru voi.

Acronimul PwC se referă la rețeaua PwC și / sau la una sau mai multe dintre firmele membre, fiecare dintre acestea fiind o entitate juridică separată. Vă rugăm să consultați www.pwc.com/structure pentru mai multe detalii.

Despre Grupul Băncii Mondiale

Grupul Băncii Mondiale joacă un rol-cheie în efortul global de a pune capăt sărăciei extreme și de a stimula prosperitatea partajată. Grupul include cinci instituții: Banca Mondială, din care face parte Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (IBRD) și Asociația de Dezvoltare Internațională (IDA); Corporația Internațională de Finanțare (IFC); Agenția Multilaterală de Garantare a Investițiilor (MIGA); și Centrul Internațional de Soluționare a Disputelor de Investiții (ICSID). Aceste instituții activează împreună în peste 100 de țări în care oferă finanțare, consultanță și alte soluții menite să permită țărilor să abordeze cele mai urgente provocări de dezvoltare. Pentru mai multe informații, vă rugăm să vizitați www.worldbank.org, www.miga.org, și www.ifc.org